

T.C

KUMLUCA KAYMAKAMLIĞI
İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

KUMLUCA REHBERLİK VE ARAŞTIRMA MERKEZİ

ENGELLİ DOSTU KENT
PROJESİ

EDOKENT

2023-2024

BAŞVURU SAHİBİ	Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi
PROJENİN ADI	Engelli Dostu Kent Projesi
PROJENİN GENEL HEDEFİ	<ul style="list-style-type: none">Engelli Dostu Kent Projesi'nin genel hedefi, engelli bireylerin kent yaşamına tam katılımını sağlamak ve kentin tüm alanlarının, hizmetlerinin ve imkanlarının engelli dostu olmasını sağlayarak daha kapsayıcı bir toplum ve yaşam alanı oluşturmaktır.
PROJENİN ÖZEL AMAÇLARI	<ul style="list-style-type: none">Özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitesini arttırmak.Özel gereksinimli bireylerin kent içerisindeki imkanlara erişilebilirliğini arttırmak.Artan yaşam kalitesi ve erişilebilirlik ile doğrudan bireyin öz benlik duygusunun gelişimini sağlamak.Toplumda özel eğitim konusunda farkındalığı artırmak ve engelli bireylere karşı anlayışı geliştirerek, eğitim programları, bilgilendirme kampanyaları ve diğer faaliyetler düzenlemek.Özel gereksinimli bireylerin bağımsız yaşam becerileri edinmelerini sağlamak. Engelli bireylerin günlük yaşamlarında bağımsızlık kazanmalarını desteklemek. Bu kapsamda, engelli bireylerin iş, eğitim, sağlık hizmetleri ve diğer temel ihtiyaçlarını karşılamalarına yönelik destekler sağlamak.Özel gereksinimli bireylerin topluma tam olarak entegre olmalarını desteklemek, sosyal etkinliklere katılımlarını artırmak, istihdam olanaklarına erişimlerini kolaylaştırmak ve sosyal ilişkilerini güçlendirmek gibi faaliyetleri içerir. Özel gereksinimli bireylerin günlük yaşamda daha aktif hale gelmelerini sağlamak.Bu proje ile öncü olarak diğer il ve ilçelerde de özel gereksinimli bireyler ile ilgili benzer çalışma ve projelerin yapılmasını sağlamak.

	<ul style="list-style-type: none">▪ Bireylerin kamu kurum ve kuruluşlarına erişimini kolaylaştırmak.▪ Bireylerin daha verimli şekilde hizmetlerden faydalanmasını sağlamak.▪ Özel gereksinimli bireylerin haklarının korunması ve ihtiyaçlarının karşılanması için çaba sarf eder.▪ Özel gereksinimli bireyler için acil durum planlarının oluşturulması.▪ Özel gereksinimli bireylerin yaşadıkları kentte, her türlü altyapı ve hizmetin engelli dostu olmasını sağlamak ve bireylerin kolayca ulaşım sağlayabilecekleri, tesislere erişebilecekleri ve diğer kent imkanlarından yararlanabilecekleri bir çevrenin oluşturulmasını sağlamak.
PROJENİN SÜRESİ	Yerel Yönetim Süresi Boyunca
PROJENİN TOPLAM BÜTÇESİ	Proje yerel yönetime yapacağı çalışmalarda rehberlik etme amacı için belirli bir bütçesi yoktur. Özel gereksinimli bireylere yönelik yapılacak çalışmalara göre değişebilmektedir.
PROJEYİ FİNANSE EDEN KURULUŞLAR veya KİŞİLER	Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi Kumluca Belediyesi
PROJENİN UYGULANACAĞI YER/LER	Kumluca ilçesi
PROJEDE İŞ BİRLİĞİ YAPILACAK KURUMLAR	Kumluca Belediyesi Kumluca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü Kumluca İlçe Spor Müdürlüğü Kumluca İlçe Sağlık Müdürlüğü Meslek Odaları Muhtarlıklar
PROJENİN HEDEF KİTLESİ	Özel gereksinimli bireyler

PROJENİN NİHAİ FAYDALANICILARI	Özel gereksinimli bireyler ve ilçe de yaşayan herkes
PROJENİN GEREKÇESİ	<p>Özel gereksinimli bireylerin sosyal hayata katılmamasının kişinin kendinden ve çevresinden kaynaklanan pek çok sebebi olabilir. Bireylerin sosyal hayata katılımlarını arttıracak dolayısıyla bağımsızlıklarını elde edebilecekleri alanlara odaklanmamız gerekir. Bir bireyin kendini sosyal hayattan izole etmesine sebep olan tek faktör bireyi etkileyen özel gereksinimleri değildir çevresel faktörlerinde etkisi unutulmamalıdır. Çevresel faktörlerin etkisi ve özel gereksinimli bireylerin yeterli desteği alamaması sonucu bireylerde öz benlik, özgüven duygularının tam anlamıyla gelişemediği, bunun sonucunda da kendilerini sosyal hayattan izole ettiği görülmektedir.</p> <p>Özel gereksinimli bireylerin kent yaşamına tam katılımını sağlamak, toplumsal eşitliği ve adaleti pekiştirmenin temel bir gereğidir. Engelsiz Kent Projesi, bireylerin yaşam alanlarına, hizmetlere ve imkanlara erişimlerini kolaylaştırarak toplumsal katılımı artırır. Özel gereksinimli bireylerin insan haklarına saygı gösterilmesi ve haklarının korunması gereklidir. Engelsiz Kent Projesi, bireylerin haklarını güvence altına almak ve yaşam koşullarını iyileştirmek amacıyla hayata geçirilir. Bireylerin kent yaşamına tam katılımı, kapsayıcı ve sürdürülebilir kalkınmanın sağlanmasına katkı sağlar. Engelsiz Kent Projesi, toplumun tüm kesimlerini içeren bir kent yapısının oluşturulmasını hedefler. Engelsiz Kent Projesi, toplumda farkındalık yaratmayı ve olumlu değişimlerin gerçekleşmesini destekler. Özel gereksinimli bireylerin yaşadıkları zorluklar konusunda toplumun duyarlılığının artması, daha kapsayıcı bir toplumun oluşmasını sağlar. Bireylerin kent yaşamına tam katılımı, ekonomik ve sosyal açıdan birçok kazanımı beraberinde getirir. Engelsiz Kent Projesi, özel gereksinimli bireylerin işgücüne katılımını artırır, toplumun sosyal sermayesini güçlendirir ve kent ekonomisine olumlu etkiler sağlar.</p> <p>Bu gerekçeler, Engelsiz Kent Projesi'nin toplumsal dönüşümü teşvik etme, insan haklarını güvence altına alma ve kapsayıcı bir toplumun oluşumuna katkı sağlama amacını yansıtır.</p>

**PROJENİN
BEKLENEN
SONUÇLARI**

Bu proje ile özel gereksinimi olan bireylerin yaşam kalitesinin ve sosyal hayata katılımlarının artırılması, imkân ve fırsatlara erişebilirlik hedeflenmektedir. Aynı zamanda sosyal hayatta kendilerine birer rol çizebilmeleri ve toplum içinde kendilerinin de birer rolü olduğu duygusunu benimsetmek ve her birey için önemli olan bağımsız ve yaşadığı çevreye ait hissedebilmesi amaçlanmıştır. Bu proje ile özel gereksinimli bireylerin toplumda bir yeri olduğu ve özel gereksinimlerinin hayata katılmalarını engelleyemeyeceği, yapılacak düzenlemeler ve verilecek doğru destek ile tüm engelleri aşabileceklerini göstermek için bu projenin adı “**Engelli Dostu Kent**” adını almıştır.

Engelli dostu altyapı ve hizmetlerin sağlanmasıyla birlikte, özel gereksinimli bireylerin kent yaşamına katılımı arttırmak. Engelsiz yollar, ulaşım imkanları, tesisler ve etkinlikler sayesinde engelli bireylerin günlük yaşamda daha fazla etkin rol alması sağlamak.

Toplumun her kesimini kucaklayan bir yaklaşımı teşvik ederek, özel gereksinimli bireylerin varlığı ve ihtiyaçları, toplumun daha empatik, anlayışlı ve dayanışma içinde olmasını sağlamak.

Özel gereksinimli bireylerin insan haklarının korunması ve yaşam kalitelerinin artırılması amacıyla hayata geçirilir. Erişilebilirlik, eşitlik ve adalet ilkeleri üzerine kurulan bu projeler, toplumun her kesimi için daha adil bir yaşam ortamı sağlamak.

Özel gereksinimli bireylerin kent yaşamına daha aktif katılımı, ekonomik ve sosyal açıdan birçok fırsatı beraberinde getirir. Bireylerin işgücüne katılımının artması, ekonomik büyümeyi desteklerken, toplumsal kapsayıcılığın artması ile sosyal sermayeyi güçlendirmesini sağlamak.

Genel olarak kentin yaşanabilirliğini arttırmak. Engelli dostu yollar, düzenli ulaşım ve erişilebilir tesisler sayesinde kent sakinleri için daha sağlıklı ve güvenli bir çevre oluşturulmasını sağlamak.

	<p>Toplumda engellilik konusunda farkındalık ve anlayışın artmasına katkı sağlamak, özel gereksinimli bireylerin yaşadığı zorluklar ve ihtiyaçlar konusunda bilinçlenen toplum, daha kapsayıcı politikaların ve uygulamaların oluşturulmasını sağlamak.</p>
PROJENİN TEMEL FAALİYETLERİ	<p>Proje, Kumluca ilçesinde, Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi ve Kumluca Belediyesi'nin başını yürüttüğü Kumluca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Kumluca İlçe Spor Müdürlüğü, Kumluca İlçe Sağlık Müdürlüğü, Meslek Odaları, Muhtarlıkların iş birliği ile yerel yönetim süresince uygulanacaktır.</p> <p>Projenin esası, her birey için önemli olan sosyallik, ihtiyaçlara ulaşılabilirlik ve hayata aktif katılımın engelli bireyler için de uygulanabilirliğini hayata geçirmek ve özel gereksinimli bireylerin gerçek potansiyellerini ortaya çıkarmasına yardımcı olarak sosyal hayata katılımlarının artırılmasını destekleyerek bağımsızlık sağlamaktır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Engelli Dostu Altyapı ve Çevre Düzenlemeleri: Özel gereksinimli bireylerin kolayca erişim sağlayabileceği yollar, kaldırımlar, parklar ve diğer kamu alanları için gerekli düzenlemelerin yapılması.• Erişilebilir Ulaşım: Toplu taşıma araçlarının ve duraklarının engelli dostu hale getirilmesi, bireylerin kolayca seyahat edebilmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması.• Engelli Dostu Tesislerin Kurulması: Kamu binaları, alışveriş merkezleri, restoranlar, parklar ve diğer tesislerin engelli dostu olması için gerekli düzenlemelerin yapılması veya yeni engelli dostu tesislerin kurulması.• Bilinçlendirme ve Eğitim Programları: Özel gereksinimli bireyler konusunda toplumda farkındalık yaratmak amacıyla eğitim seminerleri, kampanyalar, atölye çalışmaları ve bilgilendirme etkinliklerinin düzenlenmesi.

	<ul style="list-style-type: none">• Engelli Destek Merkezlerinin Kurulması: Özel gereksinimli bireylere yönelik danışmanlık, rehabilitasyon, meslek edindirme ve sosyal destek hizmetleri sunan merkezlerin kurulması veya mevcut merkezlerin güçlendirilmesi.• Engelli Dostu Etkinliklerin Düzenlenmesi: Özel gereksinimli bireylerin katılımına uygun etkinliklerin düzenlenmesi, kültürel etkinlikler, spor etkinlikleri, festivaller ve diğer etkinliklerin engelli dostu hale getirilmesi.• Engelli Bireylere Yönelik İstihdam ve Eğitim Programları: Engelli bireylerin istihdam edilmelerini sağlamak amacıyla işyerlerinde ve eğitim kurumlarında engelli dostu ortamların oluşturulması, meslek edindirme kursları ve eğitim programlarının düzenlenmesi.
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK	Her zaman uygulanabilir.

Kapsanan Bölgede Belirlenen İhtiyaç ve Sorunların Tanımlanması:

Altyapı ve Erişilebilirlik: Kumluca ilçesinde özellikle kaldırımlar, yaya geçitleri, toplu taşıma durakları gibi alanlarda erişilebilirlik sorunları teşkil etmektedir.

Kamu Hizmetleri ve Tesisler: Engelli bireyler için uygun olmayan kamu hizmetleri ve tesislerin bulunması, engelli dostu parklar, kamu binaları, sağlık merkezleri ve diğer kamu tesislerinin eksikliği veya yetersizliği engelli bireylerin günlük yaşamını olumsuz etkilemektedir.

İstihdam ve Eğitim: Kumluca ilçesindeki engelli bireylerin istihdam ve eğitim olanakları sınırlıdır. Engelli bireylere yönelik istihdam programları, meslek edindirme kursları ve eğitim imkanlarının yetersizliği engelli bireylerin sosyal ve ekonomik yaşama katılımını kısıtlamaktadır.

Toplumsal Farkındalık: Engellilik konusunda toplumda yeterli farkındalığın olmaması da bir sorun teşkil etmektedir. Engelli bireylere karşı ayrımcılık ve dışlanma gibi sorunlarla karşılaşılmaktadır.

Toplu Taşıma ve Ulaşım: Kumluca ilçesindeki toplu taşıma araçlarının ve duraklarının engelli dostu olmaması da bir sorun olmaktadır. Engelli bireylerin toplu taşıma sistemlerine erişiminin kısıtlanması, sosyal yaşama katılımlarını engellemektedir.

Hedef Grubun/Grupların ve Nihai Yararlanıcıların Tanımlanması ve Seçilme

Nedenleri:

Özel gereksinimli vatandaşların gündelik hayatlarına olumlu yönde etki etmesini istediğimiz bu projeden yararlanan tüm vatandaşlar ve resmi ve resmi olmayan kurum ve kuruluşların gündelik işleyişlerine katkı sağlayacağı erişilebilirlik ve katılımlarını artıracacağı tahmin edilmektedir.

Faaliyetlerin Ayrıntılı Açıklanması:

1. Mevcut yerel yönetimin yetki süresi içinde özel gereksinimli bireylerin gündelik hayatlarını kolaylaştırma ve katılımlarını artırmak amaçlı faaliyetlerin ve düzenlemelerin yapılması için planlamanın yapılması
2. Görev dağılımının yapılması
3. Kumluca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü, Kumluca Belediyesi, Kumluca İlçe Sağlık Müdürlüğü, Kumluca İlçe Spor Müdürlüğü, Muhtarlıklar, Meslek Odaları ile iş birliği yapılarak gerekli çalışmaların hayata geçirilmesi
4. Engelsiz Kent projesinde yer alacak kamu kurum personellerinin belirlenmesi
5. Kamu kurumlarında özel gereksinimli bireylerin hayatını kolaylaştıracak düzenlemelerin yapılması
6. Toplumsal hayatta ortak kullanım alanlarında özel gereksinimli bireylerin hayatını kolaylaştıracak ve katılımlarını artıracak düzenlemelerin yapılması
7. Tüm kamu kurum ve kuruluşları arasında ortak çalışma sonucu projenin hayata geçirilmesi ile özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitesini artırmayı, erişilebilirlik ve günlük hayata katılımlarını artırmayı hedefler.

Proje ile Ulaşılabilecek Sonuçlar ve Doğrulanabilir Göstergeleri:

Proje sonunda yapılan çalışmanın özel gereksinimli vatandaşlara olan olumlu etkilerini kapsayan bir rapor hazırlanıp, çalışmaların yapıldığı noktaların 'Engelli Dostu Kent' projesinin görselleri sonuç raporuna eklenecektir.

Projenin Çıktıları:

1. Proje sonunda özel gereksinimli bireylerin yaşam kalitesinin artacağı, erişilebilirlik ve gündelik hayata katılımlarını artıracacağı ön görülmektedir.
2. Bu proje ile her özel gereksinimli bireyin gündelik hayat akışını daha kolay hale getirerek yaşamlarını daha iyi hale getirmeleri amaçlanmaktadır.

Başvuru Sahibi Kurum

Projenin Tam Yasal Adı	Engelli Dostu Kent Projesi
Kısaltması	EDOKENT
Resmi Adres	http://kumlucaram.meb.k12.tr
Posta Adresi	Sarıkavak, Kumluca Otogarı, Kat 2, 07350 Kumluca/Antalya
Telefon Numarası	0(242)8871787
E-Posta Adresi	kumlucaram@gmail.com
İnternet Adresi	http://kumlucaram.meb.k12.tr

Proje Başvuru Sahibinin İletişim Bilgileri

İrtibat Kişisi	
Adı Soyadı	Soner Öztürk
Telefon Numarası	0516 166 44 22
Adı Soyadı	Mustafa Şamil Şen
Telefon Numarası	0542 796 36 07
Posta Adresi	Sarıkavak, Kumluca Otogarı, Kat 2, 07350 Kumluca/Antalya
Elektronik Posta Adresi	mustafasamilsen@gmail.com

Proje Ortağının İletişim Bilgileri

İrtibat Kişisi	
Adı Soyadı	Kumluca Belediyesi
Telefon Numarası (Sabit hat - cep)	0242 887 27 00

İrtibat Kişisi	
Adı Soyadı	Kumluca İlçe Milli Eğitim
Telefon Numarası (Sabit hat - cep)	0242 887 10 06

İrtibat Kişisi	
Adı Soyadı	Kumluca İlçe Sağlık Müdürlüğü
Telefon Numarası (Sabit hat - cep)	-

İrtibat Kişisi	
Adı Soyadı	Kumluca İlçe Spor Müdürlüğü
Telefon Numarası (Sabit hat - cep)	0242 887 12 71

EK-1

Projenin Mantıksal Çerçeve Matrisi

PROJENİN YAPISI	GÖSTERGELER	DOĞRULAMA KAYNAKLARI	DIŞSAL KOŞULLAR/ VARSAYIMLAR
<p>Genel Hedef:</p> <p><i>Bu proje ile engelli bireylerin günlük yaşamda bağımsızlıklarını artırmak ve yaşam kalitelerini iyileştirmek ve engelli dostu altyapı ve hizmetlerin sağlanmasıyla toplumda engellilik konusunda farkındalığı artırmak birincil hedefler olarak belirlenmiştir.</i></p>			
<p>Proje Amacı:</p> <ul style="list-style-type: none">• Engelli bireylerin günlük yaşamda bağımsızlıklarını artırmak ve yaşam kalitelerini iyileştirmek.• Engelli dostu altyapı ve hizmetlerin sağlanmasıyla toplumda engellilik konusunda farkındalığı artırmak.• Engelli bireylerin eğitim, istihdam ve sosyal yaşam gibi alanlarda eşit fırsatlara erişimini sağlamak.• Engelli dostu kent projeleri aracılığıyla toplumun tüm kesimlerini kucaklayan, dayanışma ve yardımlaşma kültürünü geliştirmek.• Engelli bireylerin sosyal entegrasyonunu artırarak toplumsal dışlanma ve ayrımcılığı azaltmak.• Engelli bireylerin yaşadıkları kentlerde güvenli ve sağlıklı bir çevrede yaşamalarını sağlamak	<p><i>Proje sonunda engelli bireylerin yaşam kalitesini arttıracak yaşam alanı.</i></p>		<p><i>Yeterli personelin Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi, Kumluca Belediyesi, Kumluca İlçe Sağlık Müdürlüğü ve Kumluca İlçe Spor Müdürlüğü tarafından sağlanması.</i></p>

Sonuçlar / Çıktılar: Proje sonunda yapılan düzenlemelerinin sonuçlarının bir rapor olarak hazırlanıp sonuç raporuna eklenecektir.			
FAALİYETLER	GİRDİLER (Araçlar/Kaynaklar)	MALİYET/ BÜTÇE	
<i>Kumluca Belediyesi, Kumluca İlçe Sağlık Müdürlüğü ve Kumluca İlçe Spor müdürlüğü ile iş birliği yapılarak tahsis edilecek bir alanın belirlenmesi. Belirlenen alanda gerekli düzenlemeler ve bilgilendirme çalışmaları için uygun tarihin belirlenmesi. Gerekli izinlerin alınıp çevre düzenlemeleri ve bilgilendirme çalışmalarının planlanması ve gerçekleştirilmesi.</i>	<ul style="list-style-type: none">• Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi• Kumluca Belediyesi• Kumluca İlçe Sağlık Müdürlüğü• Kumluca İlçe Spor Müdürlüğü	---	

EK-2

Engelli dostu bir kentin özellikleri, engelli bireylerin yaşam kalitesini artırmayı, erişilebilirlik ve katılımı teşvik etmeyi amaçlar. İşte engelli dostu bir kentin sahip olması gereken temel özellikler:

1. ERİŞİLEBİLİR ALTYAPI VE ULAŞIM:

1.1. Engellilere uygun yollar, kaldırımlar ve rampalar sağlamak.

- 1.1.1. Yollar ve kaldırımlar düzgün, kaymaz ve düz yüzeylere sahip olmalıdır.
- 1.1.2. Engellilere uygun zemin malzemeleri kullanılmalı¹ ve bakımı düzenli olarak yapılmalıdır.
- 1.1.3. Rampalar, tekerlekli sandalye kullanıcıları için erişilebilirliği artırmak için tasarlanmalıdır.
- 1.1.4. Rampaların eğimi, ulusal ve uluslararası standartlara² uygun olmalıdır.
- 1.1.5. Başlangıç ve bitiş noktalarında düz zeminler sağlanmalıdır.
- 1.1.6. El paspasları ve korkuluklar, güvenliği artırmak için eklenmelidir.
- 1.1.7. Görme engelliler için sesli sinyalizasyon sistemleri ve yüzeyde dokunsal işaretlemeler kullanılmalıdır.
- 1.1.8. Renk kontrastları, engellilere yolları ve engel noktalarını belirlemede yardımcı olmalıdır.

1.2. Toplu taşıma araçlarını ve istasyonlarını engelli bireyler için erişilebilir hale getirmek.

- 1.2.1. Toplu taşıma araçları ve servisler, engellilere uygun tasarlanmalıdır.
- 1.2.2. Araçlara binme ve inme kolaylığı sağlamak için özel platformlar ve rampalar kullanılmalıdır.
- 1.2.3. Engellilere yönelik özel hizmetler ve destekler sağlanmalıdır, personel engellilere yardımcı olacak şekilde eğitilmelidir.

1.3. Engelli park yerleri oluşturmak ve park yasaklarına sıkı bir şekilde uymak.

- 1.3.1. Engelli otopark alanları, yerel ve ulusal engellilere yönelik standartlara uygun olmalıdır.²
- 1.3.2. Otopark alanının tasarımı, genişlik, işaretleme ve rampa eğimi gibi konularda standartlara uygun olmalıdır.

¹ **Kaymaz Zemin Kaplamaları:** Yollar ve kaldırımlar için kaymaz özelliklere sahip kaplamalar, engellilerin güvenli bir şekilde yürümesini sağlar.

Braille Yüzey İşaretleri: Görme engellilere yönelik, yüzey üzerine kabartma şeklinde eklenen Braille alfabesi işaretlemeleri.

Dokunsal Yüzey İşaretleri: Yolun yönünü belirten ve engelleri gösteren dokunsal yüzey işaretlemeleri.

Yüksek Kontrastlı Renkler: Zemin kaplamalarında yüksek kontrastlı renkler kullanılarak görme engellilerin zeminle olan farkındalığı artırılır.

Akustik Sinyalizasyon Sistemleri: Görme engellilere yönelik, yolların ve geçiş noktalarının sesli sinyallerle belirtilmesini sağlayan sistemler.

Özel Kaplama Malzemeleri: Engellilere uygun özel tasarlanmış, düzgün ve tekerlekli sandalye kullanımına uygun yüzey kaplama malzemeleri.

² <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2018/02/20180222-7.htm>

- 1.3.3. Engelli otopark alanları geniş ve düzgün bir şekilde tasarlanmalıdır.
- 1.3.4. Araçtan inme ve binme için yeterli manevra alanları sağlanmalıdır.
- 1.3.5. Engelli otopark alanları, yer işaretleme boya ve işaretlemelerle belirginleştirilmelidir.
- 1.3.6. Engelli otopark alanları için özel levhalar ve işaretler kullanılmalıdır.
- 1.3.7. Engelli otopark alanları, bina girişlerine ve diğer önemli yerlere mümkünse mümkün olduğunca yakın bir konumda olmalıdır.
- 1.3.8. Bu alanlar, engelli bireylerin bina içine veya etkinliğe kolayca ulaşmalarını sağlamalıdır.
- 1.3.9. Engelli otopark alanlarının zemin yüzeyi düzgün ve kaymaz olmalıdır.
- 1.3.10. Engelli bireylerin tekerlekli sandalye veya yürüteç kullanması durumunda sorunsuzca hareket edebilmeleri için uygun zemin malzemeleri tercih edilmelidir.
- 1.3.11. Engelli otopark alanından bina girişine veya etkinlik alanına kadar olan yollar düzgün ve engelsiz olmalıdır.
- 1.3.12. Engelli bireyler için özel olarak tasarlanmış araçlar için park alanları veya şarj istasyonları sağlanabilir.
- 1.3.13. Engelli otopark alanları, gece veya düşük ışıklı koşullarda kullanım için uygun aydınlatma ile donatılmalıdır.

2. KAMU BİNALARI VE HİZMETLER:

2.1. Kamu binalarının ve hizmetlerin engelli bireyler için erişilebilir olmasını sağlamak.

- 2.1.1. Kamu çalışanları ve hizmet sağlayıcıları, engelli bireylerle etkili iletişim kurma ve ihtiyaçlarına uygun hizmet sunma konusunda eğitilmelidir.
- 2.1.2. Kamu binalarında yapılacak hizmetlerde engelli bireylere refakat etmek üzere çalışanlardan birinin görevlendirilmesi ve bu personelin eğitilmesi sağlanmalıdır.

2.2. Engelli tuvaletleri, asansörler ve sesli uyarı sistemleri gibi önlemler almak.

2.2.1. Engelli Tuvaletleri:

- Genişlik ve Düzen: Engelli tuvaletleri, geniş bir alanı kapsamalıdır. Minimum standartlara uygun olarak, en az 150 cm genişliğinde olmalıdır. Tuvalet, lavabo ve diğer ekipmanlar kullanıcıya uygun bir şekilde düzenlenmelidir.
- Yükseklik: Tuvalet klozetleri, engelli bireylerin transferini kolaylaştırmak için standartlara uygun bir yükseklikte olmalıdır.
- Engelli Tutunma Barları: Tutunma barları, tuvalet etrafında ve duvara monte edilmiş olarak uygun konumlandırılmalıdır. Bu, engelli bireylerin tuvaleti kullanırken destek almasını sağlar.

- Kolay Erişilebilirlik: Tuvalet, kullanımı kolay düğmeler veya sensörlerle donatılmalıdır. Kapılar geniş ve kolay açılabilir olmalıdır.
- Yeterli Aydınlatma: Tuvaletlerde yeterli aydınlatma sağlanmalıdır. Otomatik aydınlatma sistemleri, hareket algıladığında otomatik olarak devreye girebilir.

2.2.2. Asansörler:

- Geniş Kapılar: Asansör kapıları geniş olmalı, böylece tekerlekli sandalye kullanan veya diğer hareket kısıtlılığı olan bireyler rahatça içeri girebilmelidir.
- Sesli ve Görsel Uyarılar: Asansörler, giriş ve çıkış noktalarında sesli ve görsel uyarılarla donatılmalıdır. Bu, engelli bireylere asansör durumları hakkında bilgi sağlar.
- Düşük Butonlar: Asansör düğmeleri, tekerlekli sandalye kullanan bireylerin kolayca erişebilmesi için uygun bir yükseklikte olmalıdır.
- Acil Durum Sistemleri: Asansörlerde acil durum sistemleri olmalıdır. Bu, acil bir durumda asansörü güvenli bir şekilde durdurma ve bireyleri tahliye etme yeteneğini içermelidir.

2.2.3. Sesli Uyarı Sistemleri:

- Net ve Anlaşılır Sesler: Sesli uyarı sistemleri, net ve anlaşılır sesler içermelidir. Karmaşık ve anlaşılmaz seslerden kaçınılmalıdır.
- Yeterli Kapasite: Sesli uyarı sistemleri, geniş alanlarda etkili olacak şekilde tasarlanmalıdır. Gürültülü ortamlarda bile duyulabilir olmalıdır.
- Çeşitli Uyarılar: Farklı durumlar için çeşitli uyarılar sağlanmalıdır. Örneğin, acil durumlar, yönlendirme uyarıları ve diğer önemli bilgiler için farklı ses tonları kullanılabilir.

3. EĞİTİM VE İŞ FIRSATLARI:

3.1. Engelli bireyler için eğitim ve istihdam fırsatları sunmak.

- 3.1.1. Engelli bireyler için erişilebilir eğitim materyalleri ve öğrenme ortamları sağlanmalı.
- 3.1.2. Engelli bireyleri işgücüne katmak için işverenlere teşvikler sağlanmalı.
- 3.1.3. Engelli dostu iş yerleri oluşturulması, erişilebilirlik önlemleri alınması.
- 3.1.4. İş yerlerinde engelli bireylere uygun pozisyonlar açılması ve destekleyici çalışma ortamları oluşturulması.
- 3.1.5. İş eğitimi ve staj programları aracılığıyla engelli bireylere mesleki beceriler kazandırılması.
- 3.1.6. Engelli bireylerin girişimciliğini teşvik etmek için destek programları oluşturulması.
- 3.1.7. Engelli bireyleri süreçlere dahil etmek, onların ihtiyaçlarını ve beklentilerini anlamak için danışma ve iş birliği sağlanması.

3.2. Engelli dostu okullar, üniversiteler ve işyerleri oluşturmak.

- 3.2.1. Okulların engelli bireylere uygun fiziki düzenlemelerine destek verilmesi
- 3.2.2. Engellilere yönelik eğitim çalışmalarına fiziki ortam, araç gerek vs. açısından destek olunması

4. ENGELLİ BAKIM VE SAĞLIK HİZMETLERİ:

4.1. Engelli bireylere uygun sağlık hizmetleri sunmak.

- 4.1.1. Engelli bireylerin, özel sağlık ihtiyaçlarına yönelik hizmetlere erişim sağlaması.
- 4.1.2. Engelli bireylere sağlık, bakım ve rehabilitasyon hizmeti veren kurumların hizmet standartlarının denetlenmesi; standart dışı ortam ve uygulamaların iyileştirilmesi için kurumlar arası iş birliğine gidilmesi.
- 4.1.3. **Özellikle eğitim öğretim çağı dışında olan engelli bireylere yönelik oyun, eğitsel etkinlik, rehabilitasyon hizmeti veren kurumların açılması³**
- 4.1.4. Engelli bireylerin yaşamlarını kolaylaştırmak için teknolojik çözümler ve destek araçları sağlanması. Örneğin, işitme cihazları, akülü tekerlekli sandalyeler ve bilgisayar destekli iletişim araçları...

4.2. Engelli bakım merkezleri ve rehabilitasyon hizmetleri sağlamak.

5. TOPLUMSAL FARKINDALIK VE EĞİTİM:

5.1. Engellilik konusunda toplumsal farkındalığı artırmak için eğitim kampanyaları düzenlemek.

- 5.1.1. Medya aracılığıyla pozitif engelli temsili sağlanması.
- 5.1.2. Okullarda, işyerlerinde ve kamu kurumlarında engellilikle ilgili eğitim programları düzenlenerek, engellilik konusundaki yanlış anlamaların giderilmesi ve toplumsal farkındalığın artırılmasının sağlanması
- 5.1.3. Engelli bireylerin sahip olduğu haklar konusunda toplumu bilgilendiren kampanyalar düzenlenmesi, toplumun bu hakları savunmasının ve desteklemesinin sağlanması.
- 5.1.4. Engelli bireylerin sahip olduğu haklar konusunda engelli bireylere rehberlik yapılması

³ Hane içinde engelli birey bulunan ailelerde ailenin diğer bireylerinin sosyal yaşantısı olumsuz etkilenmektedir. **Özellikle eğitim öğretim çağı dışında olan** engellilerin de sosyalleşmesi çok zor olmaktadır. Bu sorunlarla başa çıkabilmek için ilçelerde belediyelerin kuracağı engelli bireyler ve ailelerine hizmet verecek sosyal merkezler önem arz etmektedir. Bu merkezlerde (çocuk gelişimci, özel eğitim öğretmeni, yaşlı bakım uzmanı, psikolojik danışman, fizyoterapist... gibi) sosyal çalışmacılar refakatinde engelli bireyler oyun ve etkinlikler ile sosyal-eğitsel hayata dahil ediltilirken velilerinin de dinlenmesi, psikolojik danışman eşliğinde kurulacak sosyal destek gruplarında psikolojik destek almasının sağlanması sağlanabilir.

- 5.1.5. Engellilikle ilgili kültürel etkinlikler, sanat sergileri ve tiyatro oyunları gibi faaliyetler düzenlenerek, toplumun engellilik konusundaki algısının zenginleştirilmeye çalışılması

6. KÜLTÜREL VE SOSYAL KATILIM:

6.1. Engelli bireylerin kültürel ve sosyal etkinliklere katılımını teşvik etmek.

- 6.1.1. Engelli bireylerin müze, tiyatro, sinema, konser gibi kültürel etkinliklere katılabilmesinin kolaylaştırılması ve teşvik edilmesi
- 6.1.2. Engelli bireylerin sağlığı elveren ve gönüllü olanlarının kültürel ve sosyal etkinliklerine katılımı için eğitim ihtiyaçlarının karşılanması

6.2. Engelli dostu spor etkinlikleri ve sanatsal etkinlikler düzenlemek.

7. ENGELSİZ İLETİŞİM:

- 7.1. İnternet siteleri, broşürler ve bilgilendirici materyalleri engellilere uygun hale getirmek.⁴
- 7.2. Gerekli yerlerde işaret dili tercümanları veya yazılı iletişim yardımı sağlamak.

8. ENGELSİZ KONUTLAR VE ÇEVRE:

8.1. Engelli bireylerin ihtiyaçlarına uygun konutlar inşa etmek veya mevcut konutları uygun hale getirmek.

8.1.1. Erişilebilirlik:

- Düz zeminler, geniş koridorlar ve kapılar gibi yapısal özellikler, tekerlekli sandalye kullanan bireyler için daha rahat bir hareket sağlar.
- Erişilebilir asansörler ve rampalar, binalara giriş ve çıkışları kolaylaştırır.

8.1.2. Özel Donanımlar:

- Engelliler için özel tasarlanmış banyo ve tuvaletler gibi alanlar, kişisel bakımın daha kolay yapılabilmesini sağlar.

Dil ve Sözlü İletişim:

- Basit ve anlaşılır dil kullanımı.
- Görsel ifadelerle desteklenen iletişim.
- İletişimi anlamanın farklı yollarını kullanma.

Görsel İletişim:

- Görsel materyallerin (resimler, grafikler) uygun ve anlaşılır olması. Renk kontrastları ve font büyüklükleri gibi faktörlere dikkat etme.

İşitsel İletişim:

- İşitme engellilere yönelik işaret dilini veya yazılı iletişim araçlarını kullanma. Sesli talimatları görsel veya yazılı formatta sunma.

Motor Yetenekler:

- Motor beceri kısıtlamaları olan bireylere uygun fiziksel ortamlar sağlama. Alternatif iletişim araçlarını destekleme.

Bilişsel İletişim:

- Anlama zorluğu yaşayan bireylere tekrar etme ve destekleme sunma. Kısa ve net ifadeler kullanma.

Teknolojik Destek:

İletişimde teknolojik araçları kullanma (örneğin, ekran okuyucular, yazılım çözümleri). Çeşitli iletişim cihazlarına ve uygulamalarına erişimi kolaylaştırma.

Otomatik kapı açma sistemleri ve uzaktan kumandalı aydınlatma gibi teknolojik özellikler de bulunabilir.

8.1.3. Güvenlik Özellikleri:

- Acil durumlar için özel çıkışlar ve alarm sistemleri, engelli bireylerin güvenliğini sağlamak amacıyla kullanılabilir.
- Acil durum tahliye planlarında engelli bireylerin ihtiyaçlarına uygun düzenlemeler yapılabilir.

8.1.4. Çevresel Düzenlemeler:

- Engelli park yerleri ve bahçe düzenlemeleri, açık alanlarda da engelli bireylerin rahatça dolaşabilmesini sağlar.
- Engelsiz konut projeleri genellikle çevresel düzenlemeleriyle de dikkat çeker.

8.1.5. Toplumsal Katılımı Destekleme:

- Engelsiz konutlar, sosyal etkileşimi artırmak amacıyla ortak alanlar ve topluluk aktiviteleri gibi imkanlar sunabilir.

8.2. Kamu alanlarını ve parkları engellilere uygun hale getirmek.

9. ACİL DURUM PLANLARI:

9.1. Engellileri acil durumlar için özel olarak planlamak ve eğitmek.

9.1.1. Kişisel İhtiyaçları Belirleme:

- Engellinin türüne ve derecesine bağlı olarak, acil durumda ihtiyaç duyabileceği özel ekipmanları, ilaçları ve diğer önemli malzemeleri belirlenmesi.

9.1.2. Destek Ağını Belirleme:

- Engelli bireyin etrafındaki aile üyeleri, dostlar veya bakıcılar gibi bir destek ağı oluşturması. Acil durumda bu kişilerle iletişim kurma planının belirlenmesi.

9.1.3. Tahliye Planları:

- Engelliler için özel tahliye planlarının oluşturulması. Bu planlar, engellinin evden, iş yerinden veya herhangi bir mekândan güvenli bir şekilde çıkmasını sağlamalıdır. Eğer engelli birey tekerlekli sandalye kullanıyorsa, engelli rampaları ve asansörleri kullanma imkânı değerlendirilmelidir.

9.1.4. İletişim Planları:

- Engelli bireyin iletişim ihtiyaçlarına özel planlar yapılması. İşitme engelli bireyler için alternatif iletişim yöntemleri düşünülmesi. Görme engelli bireyler için yazılı veya sesli talimatlar sağlanması.

9.1.5. İlave Yardım Sağlama:

- Engelli bireyin acil durumda ihtiyaç duyabileceği özel yardım ekiplerinin ve kaynaklarının belirlenmesi.

Örneğin, bir sağlık profesyoneli, bakıcı veya engellilere yardım etmeye yetkili kişiler.

9.1.6. Acil Durum Çantası Hazırlama:

- Engelli birey için özel bir acil durum çantasının hazırlanması. Bu çanta içinde ilaçlar, kişisel belgeler, iletişim bilgileri, temel hijyen ürünleri ve diğer acil durum malzemeleri bulundurulması.

9.1.7. Evde ve İşyerinde Güvenlik:

- Engellilerin yaşadığı yerlerde ve çalıştıkları yerlerde güvenlik önlemlerinin değerlendirilmesi. Acil durum çıkışları, yangın merdivenleri ve diğer güvenlik önlemlerinin sağlanması.

9.1.8. Topluluk Bilincini Artırma:

- Engellilerin bulunduğu topluluklarda acil durum planları hakkında farkındalık oluşturulması. Komşuların ve diğer topluluk üyelerinin engelli bireyleri destekleme konusunda bilinçlendirilmesi.

9.2. Engelli bireylerin hızlı ve güvenli tahliyesini sağlanması için gerekli tedbirleri almak.

9.2.1. Engelli Dostu Acil Durum Planı Oluşturun:

- Engelli bireylerin ihtiyaçlarına uygun bir acil durum planı oluşturulması.
- Farklı engel türlerini ve bireylerin özel gereksinimlerini dikkate alınması.

9.2.2. Engelli Bireylerin Kayıtlarını Tutun:

- Bina içerisinde bulunan engelli bireylerin kayıtlarını tutulması.
- Özel ihtiyaçların ve tahliye sırasındaki gereksinimlerin belirlenmesi.

9.2.3. Acil Durum Ekipmanları ve İşaretlemeler:

- Tahliye yollarının ve çıkışların engelli bireylerin kullanımına uygun hale getirilmesi.
- Braille alfabesi veya yüksek kontrastlı işaretlemeler gibi özel işaretlemeler kullanılması.

9.2.4. Acil Durum Eğitimi:

- Kurumlarda hem engelli bireyler hem de çalışanlar için düzenli acil durum eğitimlerin verilmesi.
- Engelli bireylere, acil durumda nasıl güvenli bir şekilde tahliye olabilecekleri konusunda bilgi verilmesi.

9.2.5. İletişim Planları:

- Engelli bireylerle iletişim kurma yöntemlerinin belirlenmesi. İşitme engelli bireyler için yazılı mesajlar veya görsel işaretler kullanılması.
- Yardım ve rehberlik sağlamak için eğitilmiş personel bulundurun.
- Acil durum bilgilendirme sistemlerini engelli bireylerin ihtiyaçlarına göre uyarlanması.

9.2.6. Engelli Dostu Tahliye Araçları:

- Gerekirse engelli bireylerin kullanabileceği özel tahliye araçları veya ekipmanların temin edilmesi.

9.2.7. Tahliye Ekipleri ve Sorumlular:

- Acil durum ekipleri içinde engelli bireylerin tahliye sorumlularının belirlenmesi. Bu sorumlular, engelli bireylerin güvenli tahliyesini koordine etmeli ve rehberlik etmelidir.

9.2.8. Acil Durum Planını Sürekli Güncelleyin:

- Kurumlarda ve hanelerde engelli bireylerin sayısı, ihtiyaçları veya bina düzenlemeleri gibi faktörlere bağlı olarak acil durum planının düzenli olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesinin sağlanması.

9.2.9. Engelli Bireylerin Katılımı:

- Engelli bireylerin, acil durum planlamasına ve tatbikatlarına dahil edilmesi.
- Geri bildirim olarak planların iyileştirilmesi ve engelli bireylerin görüşlerinin dikkate alınması.

9.3. Hukuki Koruma ve Destek:

9.3.1. Engelli bireylerin haklarını korumak için yasal düzenlemeler oluşturmak ve uygulamak.

9.3.2. Engelli bireylere hukuki destek sağlamak.

10. PROJENİN UYGULANMASI İÇİN İŞ BİRLİĞİ İÇİNDE ÇALIŞACAK KURUMLAR

- 10.1. Kumluca Belediyesi
- 10.2. Kumluca İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü
 - 10.2.1. Kumluca Rehberlik ve Araştırma Merkezi
 - 10.2.2. Kumluca Halk Eğitim Merkezi
- 10.3. Kumluca İlçe Spor Müdürlüğü
- 10.4. Kumluca İlçe Sağlık Müdürlüğü
- 10.5. Meslek Odaları
- 10.6. Muhtarlıklar

OLUR

Murat KAVLAK

Ram Müdürü